

PLAN STRATEGIC
Departamentul pentru Pregătirea Personalului Didactic (DPPD)
Universitatea „Aurel Vlaicu” din Arad
Perioada 2024–2029

Arad, 2024

Introducere

Planul Strategic al Departamentului pentru Pregătirea Personalului Didactic (DPPD) din cadrul Universității „Aurel Vlaicu” din Arad pentru perioada 2024–2029 reprezintă cadrul de orientare a dezvoltării instituționale și profesionale, fiind rezultatul analizei experienței acumulate, al nevoilor actuale ale sistemului educațional și al direcțiilor europene în domeniul formării cadrelor didactice. Documentul integrează atât viziunea strategică a instituției la nivel regional și național, cât și orientările internaționale privind profesionalizarea carierei didactice, digitalizarea procesului educațional și creșterea calității actului de predare.

Schimbările profunde în societate, accentul pe competențele-cheie europene, necesitatea dezvoltării gândirii critice și a capacităților de adaptare la situații noi determină o reconfigurare permanentă a rolului profesorului. În acest context, universitățile care oferă formare psihopedagogică au obligația de a crea programe formative flexibile, actualizate, orientate spre competențe și conectate la realitățile școlii contemporane.

În județul Arad și în zona de vest a țării, Universitatea „Aurel Vlaicu” are un rol esențial în formarea resursei umane pentru educație, colaborând cu Inspectoratul Școlar Județean Arad, unități de învățământ, instituții culturale și sociale, autorități locale și rețele educaționale europene. DPPD contribuie la dezvoltarea profesională a generațiilor de profesori, consolidând cultura educațională a comunității și susținând evoluția școlii românești.

Motivație

Motivația elaborării prezentului plan strategic este determinată de necesitatea consolidării calității proceselor de formare psihopedagogică, adaptării la dinamica sistemului educațional și alinierii la standardele europene în domeniul educației.

La nivel regional, în județul Arad, există o bogată tradiție educațională, iar Universitatea „Aurel Vlaicu” reprezintă un pilon al dezvoltării resursei umane. Colaborarea cu unitățile de învățământ preuniversitar, cu instituțiile culturale și cu administrația publică locală permite dezvoltarea unui sistem coerent de practică pedagogică și formare aplicată.

La nivel național, reformele educaționale din România, digitalizarea accelerată, orientarea spre evaluare competențială și creșterea importanței educației incluzive determină nevoia de actualizare și profesionalizare continuă a cadrelor didactice. DPPD trebuie să ofere un răspuns formativ adecvat acestor schimbări.

La nivel european, apartenența la Spațiul Bologna și Strategia Europeană a Competențelor confirmă importanța mobilității academice, a diversificării experiențelor de învățare, a cooperării internaționale și a utilizării resurselor digitale inovative. Prin parteneriate și proiecte, DPPD urmărește deschiderea studenților și cadrelor spre comunitatea academică europeană.

Misiunea DPPD

Departamentul pentru Pregătirea Personalului Didactic (DPPD) din cadrul Universității „Aurel Vlaicu” din Arad are misiunea de a forma și dezvolta cadre didactice capabile să răspundă provocărilor educației contemporane, printr-un proces de formare inițială și continuă fundamentat pe valori democratice, responsabilitate socială, incluziune și respect pentru diversitate.

DPPD urmărește formarea specialiștilor în domeniul științelor educației și în domeniile conexe, oferind programe educaționale centrate pe dezvoltarea competențelor pedagogice, psiho-socio-emoționale, digitale și culturale, necesare exercitării profesiei didactice la standarde înalte de calitate.

În acord cu tendințele europene și cu reformele naționale în educație, DPPD contribuie la creșterea rolului profesorului în societate, la consolidarea coeziunii comunității educaționale din regiunea de vest a țării și la adaptarea procesului de învățământ la realitățile unei lumi în schimbare rapidă.

Viziunea DPPD

Viziunea Departamentului pentru Pregătirea Personalului Didactic este aceea de a se afirma ca un centru de excelență în formarea resursei umane pentru educație în regiunea de vest a României și ca un actor relevant în spațiul academic european, prin promovarea unei culturi instituționale bazate pe profesionalism, responsabilitate socială și inovare pedagogică.

DPPD urmărește formarea unor profesori reflexivi, creativi și capabili să răspundă dinamicii societății contemporane, într-un climat educațional incluziv, democratic și centrat pe nevoile elevului. În acest sens, departamentul își propune să contribuie la:

- dezvoltarea unei comunități academice colaborative, în care schimbul de idei, dezbaterile pedagogice și învățarea între colegi sunt constant încurajate;
- promovarea cercetării în științele educației ca fundament pentru inovarea practicilor didactice;
- formarea unor cadre didactice capabile să utilizeze tehnologiile digitale și să integreze resurse educaționale moderne în procesul instructiv-educativ;

- consolidarea unei perspective interculturale și europene asupra educației, prin deschiderea către proiecte internaționale, mobilități academice și rețele profesionale transnaționale.

Prin valorificarea tradiției universitare, dezvoltarea resurselor umane și instituționale și consolidarea parteneriatelor educaționale, DPPD urmărește să devină un reper în formarea profesorilor capabili să transforme școala într-un spațiu al cunoașterii, al incluziunii și al dezvoltării personale și profesionale pentru fiecare elev.

Analiza SWOT

a) Misiune, obiective și integrare academică

Puncte tari	Puncte slabe	Oportunități	Amenințări
Experiență solidă în formarea inițială și continuă a cadrelor didactice; Cadre didactice cu expertiză în pedagogie; Curriculum coerent bazat pe competențe; Parteneriate consolidate cu unități școlare și ISJ Arad; Funcționarea Centrului pentru Perfecționare și Grade Didactice.	Nivel variabil de motivare și implicare al cursanților; Necesitatea actualizării permanente a conținuturilor; Diferențe în aplicarea consistentă a practicii pedagogice.	Creșterea cererii pentru formare continuă specializată; Acces la rețele și proiecte educaționale europene; Interes crescut pentru educația incluzivă.	Concurență cu alte centre de formare; Migrația cadrelor didactice; Schimbări legislative rapide.

b) Management și administrație

Puncte tari	Puncte slabe	Oportunități	Amenințări
Structuri administrative funcționale; Canale eficiente de comunicare internă; Experiență în organizarea programelor de formare.	Număr redus de personal administrativ; Suprasolicitare în perioadele de vârf.	Digitalizarea proceselor administrative; Acces la platforme tehnologice educaționale.	Creșterea volumului de sarcini fără extinderea resurselor; Modificări legislative care impun adaptări rapide.

c) Resurse materiale și financiare

Puncte tari	Puncte slabe	Oportunități	Amenințări
Acces la infrastructura universitară existentă; Utilizarea resurselor și platformelor TIC.	Lipsa unor spații specializate pentru activități didactice; Necesitatea modernizării continue a bazei materiale.	Posibilitatea atragerii fondurilor europene pentru dotări; Crearea unui centru integrat de resurse pedagogice.	Limitări bugetare la nivelul sistemului educațional; Creșterea costurilor pentru echipamente și infrastructură.

d) Eficacitate educațională și curriculum

Puncte tari	Puncte slabe	Oportunități	Amenințări
Curriculum adaptat competențelor necesare în profilul didactic; Accentul pe educație incluzivă și metode moderne; Cadre didactice cu expertiză în științele educației.	Ritm diferit de aplicare a strategiilor didactice în practică; Necesitatea actualizării continue la standarde europene.	Introducerea învățării hibride și suportului digital; Extinderea programelor de mentorat educațional.	Scăderea interesului pentru cariera didactică; Presiunea competiției programelor online alternative.

e) Programe de studii

Puncte tari	Puncte slabe	Oportunități	Amenințări
Structurare clară pe niveluri de formare (I și II); Programe postuniversitare PSEI și Managementul Clasei; Continuitate în formarea cadrelor didactice prin grade didactice.	Necesitatea diversificării modulelor tematice; Vizibilitate variabilă în rândul profesioniștilor din educație.	Cerere crescută pentru specialiști în educație incluzivă; Posibilitatea dezvoltării de micro-certificări.	Concurență cu instituțiile care oferă programe online rapide; Standardizare strictă la nivel național.

f) Rezultatele învățării

Puncte tari	Puncte slabe	Oportunități	Amenințări
-------------	--------------	--------------	------------

Absolvenți integrați în educație; Interes pentru dezvoltare profesională continuă.	Fluctuație în menținerea absolvenților în sistem; Renunțarea la cariera didactică în primii ani.	Necesitatea crescută de cadre didactice în sistem.	Diferențele salariale între domenii favorizează migrația profesională.
---	---	--	--

g) Activitatea de cercetare

Puncte tari	Puncte slabe	Oportunități	Amenințări
Cadre didactice active în cercetare; Publicații și participări în conferințe.	Număr redus de proiecte cu finanțare externă; Resurse limitate pentru dezvoltarea cercetării.	Granturi europene și naționale disponibile; Posibilitatea dezvoltării cercetării interdisciplinare.	Competitivitate ridicată pentru obținerea finanțărilor.

Obiective strategice

1. Consolidarea identității și vizibilității DPPD

- Poziționarea DPPD ca reper în formarea cadrelor didactice în regiunea de vest a României;
- Promovarea culturii profesionale bazate pe colaborare, mentorat și reflecție pedagogică;
- Creșterea recunoașterii naționale și internaționale prin implicarea în proiecte, parteneriate și inițiative educaționale;
- Dezvoltarea comunicării instituționale și promovarea imaginii publice a DPPD.

2. Modernizarea programelor de formare inițială și continuă

- Actualizarea curriculumului în acord cu legislația, standardele ARACIS și tendințele educaționale europene;
- Diversificarea programelor de formare continuă (module, cursuri tematice, micro-certificări);
- Consolidarea componentelor practice, prin cooperare cu profesorii mentori și unitățile de învățământ;
- Adaptarea formării la nevoile actuale ale mediului școlar, inclusiv managementul clasei, educație incluzivă și competențe digitale.

3. Dezvoltarea competențelor digitale și integrarea tehnologiilor educaționale

- Utilizarea și dezvoltarea platformelor digitale interactive pentru formare și evaluare;
- Integrarea resurselor educaționale digitale în procesul didactic;
- Formarea cadrelor didactice și a studenților pentru utilizarea pedagogică a tehnologiei;
- Crearea și administrarea unei **biblioteci digitale educaționale DPPD**.

4. Dezvoltarea resurselor umane și profesionalizarea cadrelor didactice

- Sprijinirea formării continue a cadrelor didactice din DPPD;
- Încurajarea participării la conferințe, granturi, cercetări și rețele profesionale;
- Înființarea unui **Cabinet de Profesionalizare Didactică** (mentorat, consiliere metodologică, reflecție pedagogică);
- Crearea **comunităților de practică** și a grupurilor de cercetare interdisciplinară.

5. Extinderea și consolidarea colaborărilor cu mediul educațional și comunitatea

- Parteneriate active cu Inspectoratul Școlar Județean Arad și unitățile de învățământ din județ și regiune;
- Organizarea stagiilor de practică în colaborare cu profesori mentori acreditați;
- Dezvoltarea proiectelor educaționale, culturale și sociale în comunitate;
- Realizarea de consultări periodice cu școlile asupra nevoilor reale ale sistemului educațional.

6. Dezvoltarea cercetării în științele educației

- Crearea de colective tematice de cercetare și inițierea de proiecte interdisciplinare;
- Organizarea de conferințe, simpozioane, mese rotunde și ateliere metodologice;
- Stimularea publicării în reviste de specialitate;
- Atragerea granturilor și fondurilor europene destinate cercetării didactice.

7. Internaționalizare și deschidere europeană

- Promovarea mobilităților Erasmus+ pentru studenți, masteranzi și cadre didactice;
- Dezvoltarea parteneriatelor cu universități și centre de formare din spațiul european (inclusiv francofon, germanofon și danubian);
- Integrarea în rețele și platforme europene de cercetare și inovare pedagogică;
- Promovarea perspectivelor interculturale și europene în programele de formare.

Resurse

a) Resurse umane

Resursele umane reprezintă fundamentul funcționării și dezvoltării DPPD, deoarece calitatea formării cadrelor didactice depinde în mod direct de competențele, implicarea și dezvoltarea continuă a personalului didactic și administrativ.

În acest sens, DPPD își propune:

- Stimularea activităților de cercetare și inovare ale cadrelor didactice, prin încurajarea participării la conferințe, publicarea în reviste de specialitate, colaborarea în proiecte educaționale și accesarea de granturi naționale și internaționale;
- Susținerea dezvoltării profesionale continue, prin participarea la programe de formare, ateliere metodologice, mentorat academic și schimburi de bune practici, în concordanță cu tendințele din științele educației;
- Crearea și consolidarea comunităților profesionale de învățare, care să permită cadrelor didactice să colaboreze, să dezbată problematice educaționale actuale și să dezvolte soluții inovative pentru îmbunătățirea procesului instructiv-educativ;
- Formarea și perfecționarea profesorilor mentori implicați în coordonarea practicii pedagogice, pentru asigurarea unui sprijin adecvat studenților în etapele de aplicare didactică;
- Atragerea tinerilor specialiști în domeniul științelor educației și integrarea lor în activitatea academică, pentru consolidarea continuității și dinamismului departamentului.

Prin aceste direcții, DPPD urmărește dezvoltarea unui colectiv academic profesionist, colaborativ și orientat spre inovare.

b) Resurse instituționale

Dezvoltarea resurselor instituționale este esențială pentru asigurarea calității procesului de formare și a unei experiențe educaționale relevante și eficiente pentru studenți și cursanți.

În acest sens, DPPD își propune:

- Modernizarea sălilor de curs și a laboratoarelor pedagogice, prin dotarea cu mobilier didactic adaptat învățării interactive, echipamente IT, platforme digitale, instrumente educaționale moderne și materiale specifice predării inovative;
- Dezvoltarea unui centru de resurse educaționale, atât în format fizic (bibliotecă didactică, materiale metodologice, colecții tematice), cât și digital (bibliotecă online, resurse multimedia, platforme de învățare), accesibil cadrelor didactice, studenților și profesorilor mentori;

- Consolidarea parteneriatelor educaționale la nivel local, național și internațional, prin colaborări cu:
 - Inspectoratul Școlar Județean Arad și unitățile de învățământ din regiune;
 - universități, centre de formare și instituții culturale din țară și din străinătate;
 - organizații guvernamentale și nonguvernamentale active în domeniul educației și incluziunii sociale.
- Valorificarea platformelor digitale existente și extinderea infrastructurii tehnologice pentru activități de predare, învățare și evaluare sincronă și asincronă.

Prin dezvoltarea resurselor umane și instituționale, DPPD urmărește asigurarea unui mediu educațional stimulativ, modern și orientat spre performanță, capabil să susțină formarea unor profesori pregătiți pentru provocările școlii contemporane.

Concluzii

Planul Strategic extins 2024–2029 reafirmă angajamentul Departamentului pentru Pregătirea Personalului Didactic al Universității „Aurel Vlaicu” din Arad de a forma cadre didactice competente, responsabile și capabile să răspundă provocărilor pe care le ridică școala contemporană. DPPD își consolidează rolul de actor formativ esențial în dezvoltarea resursei umane pentru sistemul educațional, orientându-se spre calitate, inovație și adaptabilitate.

Prin modernizarea programelor de formare inițială și continuă, prin integrarea tehnologiei digitale în instruire și prin promovarea educației incluzive, departamentul urmărește să asigure condițiile necesare construirii unui învățământ relevant și echitabil pentru toți beneficiarii. De asemenea, accentul pus pe cercetarea în științele educației permite fundamentarea deciziilor pedagogice pe analiză, reflecție și bune practici validate științific.

Consolidarea colaborărilor instituționale la nivel local, regional, național și internațional contribuie la crearea unei rețele dinamice de sprijin și schimb de experiență, prin care DPPD promovează dialogul între mediul universitar și cel preuniversitar, precum și deschiderea către valorile educației europene. Conectarea la rețelele academice internaționale sprijină dezvoltarea mobilităților, parteneriatelor și activităților interdisciplinare, oferind cadrelor didactice și studenților oportunități suplimentare de formare și evoluție profesională.

DIRECTOR DPPD,

Conf.univ.dr. Editha-Margareta COȘARBĂ